

“ [Türk iye](#) - Rusya Yuvarlak Masa Toplantısı”, 19 Kasım 2008 tarihinde [Türk Asya Stratejik Araştırma Merkezi](#)’nde (TASAM) gerçekleştirildi. Toplantının başlıca tartışma konularını Rusya ve [Türkiye](#)’nin [Global](#) Meselelere Bakış Açısı, [Enerji](#), Mali Kriz, [Türkiye](#) -Rusya İkili İlişkileri, [Türkiye](#) ve Rusya’nın, [Ortadoğu](#) Bağlamında Siyasi Bakış Açıları, Ortak [Güvenlik](#) Sorunları başlıkları oluşturdu. T

oplantıya [TASAM Başkanı Süleyman Şensoy](#) , [TASAM](#) Direktörü Dr. Engin Selçuk, [TASAM Yönetim](#)

Kurulu Üyesi Dr. Necmi DAYDAY, Galatasaray Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Erhan Büyükkancı, İstanbul Ticaret Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nadir Devlet, Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Esra Hatipoğlu, Fatih Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ercan Sancak, Prof. Dr. İlber Ortaylı Rusya Bilimler Akademisi ve Moskova Devlet Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Aleksandr Akimov, Moskova Devlet Üniversitesi Orta

[Asya](#)

ve

[Kafkas](#)

Departmanı Başkanı Prof. Dr. Zhibek Syzdykova, Moskova Devlet Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Liana Matyunina, Rusya Bilimler Akademisi

[Ortadoğu](#)

Araştırmalar Departmanı

[Türkiye](#)

uzmanı Doç. Dr. Aleksandr Vasilyev, Moskova Devlet Üniversitesi

[Asya](#)

ve

[Afrika](#)

Ülkeleri Araştırmalar Enstitüsü uzmanı Anastasia Matyunina katıldı.

“

[Türk](#) iye - Rusya Yuvarlak Masa Toplantısı, [Stratejik Araştırma Merkezi](#)’nde (T

Avrasya bölgesinin etkili ülkelerinden [Türkiye](#) ’nin [düşünce](#) kuruluşlarından [TASAM](#) ile Rusya’nın önde gelen

[eğitim](#)

kuruluşu olan Moskova Devlet Üniversitesi arasında gerçekleştirilen toplantıya, basın ve akademisyenlerin ilgisi de büyük olup, gündemi oluşturan başlıklarla ilgili birçok sorular soruldu.

Toplantıda açılış konuşması yapan [TASAM Başkanı Süleyman Şensoy](#) “1991 yılında SSCB’nin dağılması ve 11 Eylül 2001 olayları sonrasında tek kutuplu dünya düzeninden çok kutuplu dünya düzenine geçiş süreci başladı. Bu süreçte dünyadaki büyük ekonomik pay, gözle görülür bir biçimde

[A](#)
[sya](#)

’ya doğru kaymaya devam etti. Bu denge değişimi hem siyasi, hem de ekonomik olarak yankısını buldu.

[Global](#)

boyutta gelişen olayların temelinde, çok kutupluluk ortamında dünya dengelerinin yer değiştirmesi yatmakta. Söz konusu çok kutupluluk anlayışının yerine oturması biraz zaman

alacaktır. Bu ortamda Rusya –

[Türkiye](#)

arasındaki dış ticaret hacmi, Almanya'yı geride bırakmış durumda. Zaman zaman belirli alanlarda rakip olmasına rağmen Rusya,

[Türkiye](#)

açısından çok önemli bir

[stratejik](#)

ortaktır” dedi.

Rusya Bilimler Akademisi Doğu Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü ve Moskova Devlet Üniversitesi'nden Prof. Dr. Aleksandr Akimov [global](#) problemlerin çözümünde [Türkiye](#) ile Rusya arasındaki işbirliğinin perspektiflerine ilişkin bir konuşma yaptı. Akimov: “Rus nüfus özellikle 1990 yılından itibaren azalmaya ve yaşlanmaya başladı. Oysa

[Türkiye](#)

'deki nüfus durumu böyle değil. Rusya yüzölçümü olarak

[Türkiye](#)

'nin 20 katı büyük olmasına karşın nüfus bakımından yaklaşık iki katı. Bu da gösteriyor ki; Rusya'nın iş gücüne ihtiyaç var. 2020 yılına kadar hazırlanan yatırım programlarının uygulanması için 7 milyon yeni işgücüne ihtiyaç duyulacaktır. Ancak çeşitli nedenlerden dolayı Rusya her yıl

1 milyon kadar çalışabilir işgücünü yitirecektir. Bu bağlamda

[Türk](#)

kalifiye işçilerine ihtiyaç söz konusu olabilir. Çinli işçilerin Sibiryaya bölgesine akın etmeleri, Rusya'nın sınırının muhafaza edilmesi açısından büyük bir tehlike arz edebilir". "Mavi Akım"a da değinen Prof. Aleksander Akimov, bu projenin tamamlanmış görüldüğünü, fakat mevcut durumda

[Türkiye](#)

ile Rusya'nın rakip mi yoksa ortak mı olduğunun söylemenin zor olduğunu belirtti. Öte yandan Gürcistan'daki gelişmeler,

[Türkiye](#)

'nin Doğu ve Güney Doğusu'nda yaşanan çatışmalar dolayısıyla

[enerji](#)

hatları konusunda bazı risklerin doğduğunu söyledi.

Moskova Üniversitesi'nden Prof. Dr. Liana Matyunina, dünyanın jeopolitik anlamda olduğu gibi, jeo-ekonomik ilişkilerde de ciddi bir tektonik süreç geçirdiğini belirtti. Dünya ekonomisinin yaşadığı mevcut süreci liberalizm ve monetarizm gibi "eski" terimlerle ifade etmenin artık zorlaştığına vurgu yaptı. Aynı şekilde "kuzey-güney", "merkez-taşra" kavramlarının da değişikliğe uğradığını belirtti ve "Merkezin kendi içinde bir "taşrası", güneyde ise ekonomik ve politik ağırlığını hissettiren yeni ülkeler ortaya çıktı. Dünya ekonomisinde oluşan yeni dengelerde [Asya](#) kıtası ağırlık kazanmaya başladı. Dünyadaki yaklaşık 7 trilyon dolarlık sermayenin büyük kısmı [Asya](#) ekonomisinin elinde bulunmaktadır" dedi.

Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Büyükkakıncı ise, [Türkiye](#) ve Rusya'nın ilişkilerini tarihi süreçler bazında anlattı. 1991 sonrasında

[Türkiye](#)

ve Rusya'da yeni bir süreç başladığını, bundan en çok yaralanan Rusya olduğunu, hem masraflı hem de beyinsel bir dönüşüm geçirdiğini, Rusya bu süreci

[Türkiye](#)

ile paylaştığını, Türklerin ekonomik gelenek anlamında Rusya'ya yakın olduğunu ifade etti.

Moskova Devlet Üniversitesi, Orta [Asya](#) ve Kafkasya Bölümü Başkanı Prof. Dr. Zhibek Syzdykova ise, Orta [Asya](#) ülkelerinde Rus askerinin bulunduğunu, bunun da o ülkelerin ihtiyaçlarından kaynaklandığını öne sürdü. Mesela Kırgızistan'ın zayıf ülke olduğunu kendi güvenliğini sağlayamadığını belirten Prof. Dr. Zhibek Syzdykova, "Çin ile Kırgızistan'ın toprak sorunu vardı. Bu sorun çözülürken Kırgızistan toprak kaybına uğradı" dedi. [Türk](#)

Cumhuriyetleri olarak nitelendirilen ülkelerde yaşanan dil sorununa dikkat çeken Prof. Syzdykova, her şeye rağmen kullanımındaki dilin Rusça olduğunu, bu durumun o ülkelerde yaşanan Rus nüfus oranının yüksek oluşundan da kaynaklandığını söyledi. Bölge ülkelerinde alfabe kullanımı konusunda yaşanan değişimlere de değinen Prof. Dr. Syzdykova, Kazakistan'ın Latin Alfabesini kullanma kararı almasının

[Türkiye](#)

'ye doğru bir yöneliş olarak yorumlandığını belirtti. Syzdykova ayrıca bölge ülkeleri arasında bazı problemler yaşandığını örneğin Kazaklar ile Özbekler arasında liderlik kavgası yaşandığını ifade etti.

Topkapı Sarayı Müdürü Tarihçi-Yazar İlber Ortaylı da toplantıya bir müddet katıldı.

Rus katılımcılardan Rusya Bilimler Akademisi, [Orta Doğu](#) Ülkeleri Araştırmalar Bölümü [Türki](#)

[ye](#) uzmanı Doç. Dr. Aleksander Vasilyev ise [Türkiye](#)

ve Rusya'nın askeri işbirliğinin tarihi sürecini özetledi. Askeri alanda Rusya ile işbirliği yapan ilk NATO ülkesi

[Türkiye](#)

'nin olduğuna dikkat çeken Doç. Dr. Aleksander Vasilyev, yapılan işbirliği alanlarını verilerle ortaya koydu. Bir NATO ülkesi olarak

[Türkiye](#)

'nin Rusya ile askeri alanda işbirliği yapmasının başta

[ABD](#)

olmak üzere, birçok Batı ülkesini rahatsız ettiğini de dile getirdi. Ancak, bütün bunlara rağmen, Rusya'nın Batılı ülkelerle ilgili konuda rekabet oluşturabilecek bir kapasiteye sahip olduğunu öne sürdü.

Fatih Üniversitesi Öğretim üyesi Doç. Dr. Ercan Sancak yaşanan her türlü zorluklara rağmen ikili ilişkilerin olumlu yönde geliştiğini dile getirdi. Toplantıda konuşan İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim üyesi Prof. Dr. Nadir Devlet ikili ilişkileri, daha ziyade insan bazında ele aldı. Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Esra Hatipoğlu, [sivil](#) temele dayalı akademisyenlerin karşılıklı görüşmelerinin ve fikir alışverişlerinin önemine değindi.

Toplantı, karşılıklı olarak günün anısına hediyeler sunma ve teşekkür konuşmaları ile son

buldu.

